

FJÄRILAR

I FRANSKA PYRENEÉRNA

6 - 13 juli 2019

Reserapport

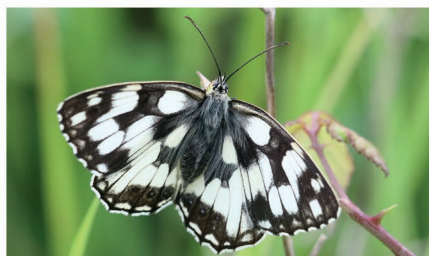

Foto: Daniel Green

Lammgam

Foto: Åke Kjellmert

Buvettes les Gloriettes

Foto: Daniel Green

Sooty Copper

Foto: Mikael Ramnerö

Researangör: **Birdsafari Sweden / Karlmark resor**
 Reseledare: **Daniel Green**
 Deltagare: **Irene Jensen, Leif Lagerstedt, Lars-Olof Persson, Mikael Ramnerö, Åke Kjellmert**

Guide: **Jude Lock**
 Text: **Daniel Green**
 Foto: **Daniel Green, Leif Lagerstedt, Mikael Ramnerö, Åke Kjellmert**

En riktigt fin vecka i de franska Pyrenéerna med sol och fjärlsskådning alla dagar utom en. (bergsväder kan ju variera avsevärt). Bra och bekvämt boende på samma hotell hela veckan i lilla byn **Bareges**, där maten var utsökt och gatans patisserie bjöd ytterligare delikatesser. Området har flera lättillgängliga höghöjdsmiljöer där ett flertal pyreneiska fjärls-specialiteter finns. Landskapet är genomgående imponerande och flera platser överdådigt sceniska. Vandringarna är inte krävande här, men två dagar gick vi lite längre, men ändå praktiskt taget horisontellt hela tiden. På fågelfronten kan nämnas **gåsgamar, ormörn, klippsparv, häcksparv, gulhämpling, alpjärnsparv, snöfink**, men framförallt riktigt fina nära obsar på **lammgam**. 70 dagfjärlsarter noterades under veckan med toppar som **Peak White, Gavarnie Blue, Pyrenees Brassy Ringlet, Lefebvre's Ringlet, Southern Heath Fritillary, Weaver's Fritillary, Mountain Ringlet, Bright-eyed Ringlet**, flera **visslare** bl.a. **Olive Skipper, Red-underwing Skipper**, m.fl. **Apollo, Mnemosyne-, aspskimmerfjäril** kan också nämnas bland snygga om än inte geografiskt unika fjärlar.

Lördag 6 Juli

Anländer till **Baréges** efter en lång dags färd från **Arlanda**, med flygplatsbyte i **Paris** (vilket dock gick över förväntan smidigt). Lite **brunglador** ses segla längs vägen från **Lourdes** flygplats. Det är riktigt behagligt att slå sig ner med en kall öl på baksidan hotel le Central. Vi tar även in en charkbricka med bl.a otroligt god, lufttorkad skinka. Här finns utemöbler med parasoller som tur är i eftermiddagshettan, och strax där bakom en flod, ett litet vattenfall, samt en grönskande skogsslutning. **Klippsvalor, hussvalor**, samt en **tornfalk** flyger över.

Söndag 7 juli

Det är lite dimma utanför när vi vaknar, men efter att ha fått hjälp av webbkameror på olika platser i bergen runtomkring chansar vi på att det ska spricka upp och styr kosan upp mot **Col de Tourmalet**, alldeles ovanför byn. Vi stannar och kliver ut i området **Superbarege** på ca 1.600 meters höjd. **Vattenpiplärkor, järnsparv** och **stenskvättor** sjunger, det doftar av vild timjan och luften är ännu frisk men

Vattenpiplärka

Foto: Daniel Green

temperaturen i stigande. **Piedmont Ringlet** är den första fjärlen vi ser och artbestämmer. Den har mycket orange runt ögonfläckarna på ovansidan. **Tistelfjärlar, kamgräsfjäril, prydlig pärlemorffjäril, ljungblåvinge** flyger också här. En mindre **Erebia** med helsvarta (blinda) ögonfläckar utan vitt runtom är en **Mountain Ringlet**. Snart har vi också klarat av **Bright-eyed Ringlet**. Det är väl i princip de vanligaste gräsfjärlarna här i området. Vanlig **rapsfjäril** är också på vingarna här, en tämligen sliten **Sooty Copper**, flera **ängsblåvingar**, enstaka **Mnemosynefjäril, näselfjäril** och **rödglu höfjäril** ses uppåt i backen.

Micke fotar en **skipper** som tyvärr ingen annan får se, men det tar vi revansch på senare. Bland blommande växter märks **Hornviol/Horned Pansie (Viola cornuta)** och **Paronychia kapela serpyllifolia**. Det blir härligt med ett avbrott för lunch när klockan är närmare 13. Vi sätter oss vid p-fickan vid bäcken, som är riktigt trevligt ställe trots att det passerar en del fordon, inklusive en hejans massa cyklister som tycks hålla på med nån förövning till Tour de France, som kommer passera här den 20 juli. Det fina med platsen är att det rinner en liten bäck strax nedanför och där trivs fjärlar i det blöta, leriga, **mindre blåvinge** och **ängsblåvinge** är flertaliga, **Marbled Skipper** är tydlig, men sen blir det knepigare när flera **Pyrgus-individer** ses och fotograferas, **backvisslare** och **kattunvisslare** är båda bra kandidater här.

En **röd glada** kommer glidande ganska nära och ett tiotal **gåsgamar** tar höjd, några **alpråkor** likaså. **Större borstspinnare/Dew Moth** är en av de intressantare, dagaktiva nattfjärlar som ses.

Lite nedströms bildas en liten ravin som verkar ha ett passande mikroklimat och där visar det sig vara en hel del **mnemosynefjärilar** på vingarna. Kanske 15-20 stycken. Här flyger även **mindre pärlemorfjärilar** som bör vara **Shepherd's Fritillary**, men ingen låter sig fotograferas eller fångas. **Rödgul höfjäril** ses då och då. Här växer orkidéer, nämligen **brudsporre/Fragrant Orchid** (*Gymnadenia conopsea*) och **Water saxifrage**.

När vi känner oss nöjda med upptäckterna, kör vi nedåt tillbaka mot **Barege** och stannar på ca 1.350 meters höjd och kollar i lite låglandsäng längs floden. **Sotguldvinge/ Sooty Copper** och **violettekantad guldvinge** bjuds nästan omgående. **Skogsnåtfjäril** - som dock här är den sydliga arten (numera) - **Southern Heath Fritillary** (*Melitaea celadussa*). En **större dagsvärmare** surrar omkring mellan blommorna, en **aurorafjäril** är oväntat sen, resans första **makaon** är mer förväntad, **vinbärsfuks** likaså. **Hagtornsfjärilar** är vanliga här, liksom **älggräspärlemor** och **smygare** som **ängssmygare** och **mindre tåtelsmygare**.

En starkt lysande **blåvinge** visar sig vara en **Adonis Blue**, och poserar villigt och länge för kamerorna, flera **schackbräden** är också i samma ängskant. **Fairy Foxglove** (*Eris alpinus*) är en fin växt. En **taggmätare** och en liten **antennmal** med otroligt långa antenner noteras i grönskan, innan vi blåser tappt och får pusta ut med dusch och kylda drycker efter en härlig och intensiv dag i fält. Enligt Mickes stegräknare har vi gått en mil (!), men det är nog tveksamt om det kan stämma. Inga längre sträckor har avverkat, bara en massa steg hit och dit.

Måndag 8 juli

En **svart rödstjärt** sjunger utanför hotellet i tidig morgon. Regnskurar under frukosten och när vi åker mot **Gavarnie** så regnar det som tusan, det ser mörkt ut för fjärlsskådning. Vi stannar kort där en **ormvråk** flyger förbi med en **orm** i klorna. Det är marknad i byn **Luz Saint Sauveur** som ser lite pittoresk och livlig ut. När vi stannar i **Valle de Ossoui** - en mycket vacker, karismatisk plats - är det uppehåll och spricker t.o.m. upp lite. Några **gåsgamar** prövar vingarna ovanför den imponerande klippväggen intill. **Klippsvalor** och **alpkråkor** är också i luften.

Adonis blue

Foto: Mikael Ramnerö

Hagtornsfjäril

Foto: Mikael Ramnerö

Schackbräde

Foto: Daniel Green

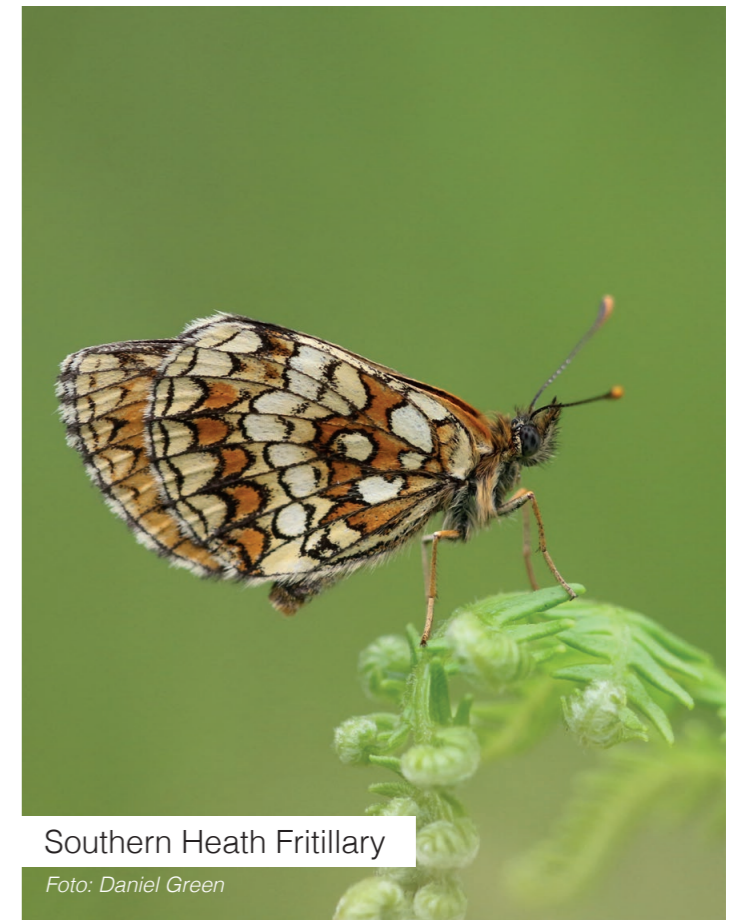
Shepherd's Fritillary

Foto: Mikael Ramnerö

Vitsprödad skymningssvärmarelarv

Foto: Daniel Green

Southern Heath Fritillary

Foto: Daniel Green

Pyrenean rock lizard

Foto: Leif Lagerstedt

Vitgräsfjäril av formen adrasta

Foto: Mikael Ramnerö

Vi hinner knappt ut ur bussen förrän en **apollo** flyger förbi. **Hagtornsfjäril** och **kamgräsfjäril** ses strax också. En bit ner i slänten hittas en **skipper** som stämmer bra på **Southern Grizzled Skipper** (*Pyrgus malvoides*). Micke får korn (och bilder) på en **Chalk-hill Blue**, samt en riktigt snygg **vitgräsfjäril** av den orange formen *adrasta*. Floran här är slående med rejält med stora, **blå flaggiris**, (som ska heta *Pyrenean Iris*) i mängd. **St Bernards Lily** är en annan reslig, men vit blomma. Låga, vitblommade **Pyrenean Germander** ska vara endemisk här. **Pyrenean honeysuckle**, är en lågväxande **vildkaprifol** som också är endem. **Praktnejlika, Tulkört, höskallra, salepsrot, rapuncel** och **gulmåra** kan läggas till flora-listan.

En begynnande regnskur drar oss tillbaka till bussen för en stund. Det innebär chans på en kaffe för de som vill. När det spricker upp igen efter bara någon minut, tittar vi uppåt och där kommer en **lammgam** glidande. Till vår förvåning så sätter den sig i slutningen och inte särskilt högt upp heller. Strax har vi utmärkta vyer i tubkikaren och kan konstatera att det är en subadult individ med i huvudsak svart undersida, bara lite orange ton på en del av bröstet. Snart ger den sig ut på vingarna igen och seglar majestätiskt över dalen. Senare dyker två adulta fåglar upp och seglar tillsammans med tioalet gåsgamar.

Det är hyggligt med fjärilar i slutningen så vi har strax all anledning att återuppta arbetet. **Schackbräden, mindre tåtelsmygare, ängssmygare, ängspärlemor-, älggräs-pärlemor-** och **sydliga skogsnätfjärilar**. En **skipper** med bara svaga markeringar i streckform på bakvingen och med oval isolerad, vit fläck på undersidan artas till **Olive Skipper**. **Rödfläckig blåvinge, väpplingblåvinge** och **ljungblåvinge** ses också. **Gulfläckig ängstrollslända** ses med flera ex sittande i gräset, sannolikt nykläckta då de ser tenerala ut. En **smaragdflickslända** fotas också. Vi rör oss ner mot den lilla floden, en orm slingrar iväg framför två par fötter och vi kan sen arta den till **hasselsnok**. Närmare floden hittas ett par **svartfläckiga blåvingar**, på Moth-sidan; **rödfransad björnsinnare, gulbrokigt slätterfly**, m.m. Vid 12-tiden gör vi reträtt till bussen för att få lunch i oss. Vi sätter oss på stenar i kanten av det lilla stenbrottet. "**Skippern**"

precis i gräskanten vid parkeringsytan ser i allt väsentligt ut som en **kattunvislare**.

En fågelsång upprepas i slutningen ovanför, det visar sig strax vara en **klippsparv** som sitter i en buske och sjunger, en hane **törnskata** poserar i en buske. Efter lunch rör vi oss uppåt i slutningen som har en imponerande mängd av de stora blå **Pyrenean Iris**, med inslag av vita **stor sandlilja/ St Bernards Lily**. En adult **lammgam** kommer plötsligt flygande riktigt riktigt lågt alldeles över oss och slår ner på en grästuva i slutningen bara ca 50 meter bort. Ojoj! **Murmeldjuren** varnade med sina

Rödfläckig blåvinge

Foto: Daniel Green

Parande Ängspärlemorfjärilar

Foto: Daniel Green

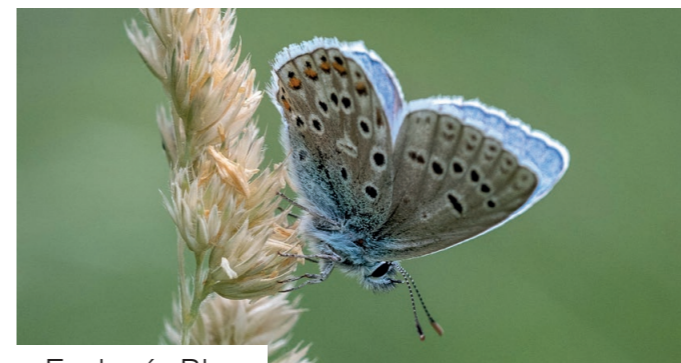
Lammgam

Foto: Daniel Green

skällande läten igen. Vi håller koll på den och strax lyfter den och kommer seglande några varv riktigt lågt och nära. Ojoj! Vilka bilder!! Vilken upplevelse! Hälften fågel, hälften gud! Magiskt! Lajfer för Micke.

Det är inte lika mycket fjärilar i den här övre delen av slutningen, men **Adonis Blue** och **Escher's Blue** fotas, **svartfläckig blåvinge** ses, en **större dagsvärmare** flyger förbi. På håll uppmärksammar Irene flera ex av **fjällbrud**, stor och sällsynt (i alla fall i Sverige), **Large Yellow Rest harrow** är en annan växt som uppmärksammas. Lite mer span på nedsidan vägen ger **Spotted Fritillary** och lite fler ex av det vi redan sett, men när vi först hittar en **Sulphur Owl Fly** och ska titta närmare på den ser vi att det är en, sedan två jättefina svärmar-larver intill den. **Vitsprötade skymingsvärmare!** Så snygga! **Fjärilssländan/ Sulphur Owl Fly** - viker snart ihop vingarna, men den ser ändå häftig ut och sitter framförallt still för lite makrofoto, även om den får finna sig i att spela andrafiolen efter de mäktiga svärmarlarverna.

Vi kör upp mot Col de Tentes (2.200 m) men stannar längs vägen där vi ser **purpurknipprot/ Dark Red Hellebourine, Krollilja/ Martagon Lily**, samt **grönvit nattviol/ Greater Butterfly Orchid**. Ett försök på **citronsiska** regnar inne, så vi kör vidare och stannar då och då för att få lite bilder på de stora **murmeldjuren**

Escher's Blue

Foto: Mikael Ramnerö

som är riktigt vanliga och lättskådade här i de kortbetade gräsmarkerna. De imponerar med sin storlek. Uppe vid vägens slut är det en imponerande ravin med massiv bergvägg framför oss och där på andra sidan ligger **Spanien** och nationalparken **Ordesa**. **Alpkajor** är hyfsat nära förbiflygande och även här ses en **lammgam** bland några **gåsgamar** på lite höjd.

Vi går en bit på vandringsleden men det börjar mullra av åska och snart inser vi att reträtt är det enda rimliga, vi hinner få några regndroppar på oss, innan vi når bilen. På vägen ner haglar det rejält på vindrutan.

När vi kommer tillbaka till **Baréges** är det soligt och varmt igen. De flesta av oss tar en snabb dusch och går över till patisserieset tvärs över gatan och köper blåbärs- respektive hallontarteletter och tar med oss till hotellpateon med kaffe från receptionen. En underbar eftermiddagsfika. En **gåsgam** glider förbi. De som gått på promenad kan rapportera om två **kungstrollsländor** nere vid floden, samt en bastardsvärmare.

Middagen är den godaste hittills med en inledande pumpasoppa, sedan den mest underbara tallrik med friterad getost i filodeg (som rinner när man skär i den), tunna skivor av rökt ankbröst och under det fina salladsblad, med lite valnötter och en dressing som sannolikt innehåller honung. Ojoj va gott!

Sulphur owlfly

Foto: Daniel Green

Tisdag 9 juli

Det har regnat och åskat dundermycket under natten, men ser ut att spricka upp lite under frukosten. Vi stannar vid en mindre väg vid **Plateau de Bernazou**, som leder oss horisontellt längs en sluttning med blomsterrika ängsmarker. **Gransångare** sjunger. Tyvärr är det för kallt för fjärilar och det blir inte bättre heller. **Luktgräs-** och **slättergräsfjäril**, samt **sotmätare** är de enda *lepidoptera* vi kan se. Det är dock väldigt fina blomsterängar här, som dessutom har sparats trots att höskörden pågår för fullt runtomkring. På vägen tillbaka ser vi ändå några **ängspärlemorfjärilar** som klättrat upp på blommor. Någon typ av **rödclint** finns bland mycket annat, **jungfru marie nycklar** och en **snyltrot**, kanske klintsnyltrot. En **humla** med mycket orange på skutellen påminner om **åkerhumla** men känns mer orange på bakkroppen också. Vi åker en sväng förbi **St Sauveure** till en plats med lite ruderatmark nedanför en klippbrant. Här ligger **Pibeste national reserve**. Här kan vi äta lunch som idag består av baguetter med riktigt, riktigt god, lufttorkad skinka.

Här sitter en hane **vandrande ängstrollslända** som gör sig bra på bild. Uppe i branten både seglar och sitter en del **gåsgamar**. En **ormörn** kommer flygande och landar i ett träd där den sitter länge och visar överkropp och huvud, en **gök** och flera **nötskrikor** flyger förbi, även här

sjunger **gransångare**. Flera **blåvingar** ser alla ut att vara **puktörneblåvinge**, vilket i och för sig är ny researt. **Skogsvitvinge** och **rovfjäril** noteras också. Det hoppar en hel del **gräshoppor** runt fötterna på oss här och några utmärker sig genom lysande röda vingar. Vi försöker få bilder på dem i flykten, vilket förstas är omöjligt uppdrag. **Red-winged Grasshopper** (*Oedipoda germanica*) heter arten. **Större dagsvärmare** frekventerar en del av de många **buddlejorna** som blommor här, på florasidan hittas även stora **gula nattljus**, samt **nicktistel** (*Carduus nutans*). I ett annat parti lite längre ner längs vägen flyger det lite mer faktiskt, först ser vi mest **schackbräden**, men snart hittas en **svartfläckig blåvinge** som erbjuder lite bildlägen.

Ängspärlemor och **tistelfjäril** flyger omkring och även här **större dagsvärmare**. **Weaver's Fritillary** blir ny art för resan och bjuder på riktigt fina bildlägen, **Spotted Fritillary** och **sydlig skogsnätfjäril**. En **gulhämling** ses.

Vi funderar på att gå en annan stig här, men då börjar det regna så vi ger upp och åker till hotellet. Vilar och duschar lite och ses sen för att köpa fina bakverk i boulangeriet tvärs över gatan. Hallontartelette, blåbärstartelette, m.m. Nom nom nom. På middagen märks en pate med öring och rökt öring som andrarätt (efter den inledande lilla soppan).

Chalkhill Blue

Foto: Mikael Ramnerö

Metaxmeste phrygialis

Foto: Daniel Green

Svartfläckig blåvinge

Foto: Daniel Green

Större dagsvärmare

Foto: Daniel Green

Vitfläckig guldvinge

Foto: Mikael Ramnerö

Väpplingblåvinge

Foto: Mikael Ramnerö

Spotted Fritillary

Foto: Daniel Green

Vandrande ängstrollslända

Foto: Mikael Ramnerö

Gavarnie Blue

Foto: Mikael Ramnerö

Onsdag 10 juli

Idag styr vi mot **Lac de Gloriettes**. **Gåsgamar** hänger med imponerande vingspann i luften ovanför klipporna direkt när vi kliver ur bussen. Det är en bit uppför innan vi når sjön, eller dammen rättare sagt, men redan från start är det fjärilar på vingarna; **ängsblåvinge**, **hagtornsfjäril**, **större tätelsmygare**, **vitgräsfjäril** av den orange formen *adrasta* och **Transparent Burnet** (*Zygaena purpuralis*) kan ses. Här blommar även **kärrlilja/ Toufel's Asfodel**.

När vi väl kommit förbi dammbyggnaden, dyker vi direkt ner i spenaten och börjar hitta fjärilar direkt. Både **violettkantad-** och **vitfläckig guldvinge** är på plats, **Piedmont Ringle**, **Mountain Ringle**, **Bright-eyed Ringle** är de dominerande **gräsfjärilarna** här. **Chalkhill Blue**, **väpplingblåvinge** och **rödfläckig blåvinge**. En liten **skipper** granskas noga och det visar sig vara **Red-underwing Skipper**. En eftertraktad art i gruppen, då den missats på många destinationer förut, flera stycken ses. En gammal **kungsörn** glider längs bergskammen till höger om stigen, **murmeldjuren** varnar givetvis med sina genomträngande, små skall. **Alpkajor**, **svart rödstjärt**, **järnsparv** och resans första **korp** ses.

När vi går längs sjön sitter en **visslare** fint på en **vädd** under oss i slutningen. Den är närmast bronsfärgat glansig och bilder på undersidan visar sen att det är en **Southern Marbled Skipper** (*Pyrgus malvoides*).

Pyrenean Brook Newt

Foto: Åke Kjellmert

Vi stannar för lunchfika där vackra dalgången **Valle de Estorve** öppnar sig söderut. En otroligt vacker plats med höga bergsbranter på sidorna och en liten flod i mitten av dalgången. En ny **kungsörn**, en yngre fågel med stora vita vingfält under, seglar över bergskammen en stund. **Rödgul höfjäril** och **apollo** flyger förbi. Efter lunchen fokuserar vi helt på flodkanten där en del kluster av fjärilar "mudpuddlar" på stranden eller på spillning. Först ut och flest är **Marbled Skippers**, som sitter i grupp om 30-talet fjärilar. Enstaka **blåvingar** är med dem. Strax därefter är det mängder med **blåvingar** på någon slags daggdjurs-spillning, de flesta är **ljungblåvinge**, men också flera **väpplingblåvingar**, **mindre blåvinge** och **ängsblåvingar**. Det är också flera **Pyrgus-visslare** bland alla **Marbled Skippers**, de flesta är **kattunvisslare**. Det fotas en hel del i grodperspektiv på alla dessa fjärilar. Plötsligt blåser någon i visselpipan, Micke har fotat en **Gavarnie Blue**! Det är en av resans

Alpmurmeldjur

Foto: Daniel Green

målarter och tyvärr har den redan försvunnit från platsen när alla andra kommer fram. Jude bekräftar artbestämningen på bilden. Vi letar fokuserat och länge efter den eller fler ex av arten, men får tillslut inse oss besegrade.

En spektakulär blomma står ut som en stor vit korv från en bladrosett på ett klippblock. Det är en **praktbräcka** (*Saxifraga longifolia*) och kallas även **fjällfru** eller **fjällbrud** i sin nordiska motsvarighet. **Bred trollslända** håller till i flodkanten. En annan pekuaritet är den mörka **salamander** vi ser i pölnarna vid floden, det är en endemisk art kallad **Pyrenean Brook Newt**.

En **midsommarblåvinge** dokumenteras på vägen tillbaka. Vid stigen förbi sjön sitter en **sotguldvinge** och en **violettkantad guldvinge** - den senare bjuder en riktig färgupplevelse när den länge sitter på en blå flaggiris.

Några har tur att vara i position för en **apollo** som landar på en blomma och sitter still hyfsat länge. Då är vi på väg upp till det lilla stenhuset som inrymmer en servering - **Buvettes les Gloriettes**. (1.757 m.ö.h.) Den har hägrat som en oas för oss med sina kulörta paraplyer och utemöbler. Vi blir inte besvikna, här görs tunna pannkakor med sylt och grädde, som givetvis går under namnet crepes här i **Frankrike**. Vi väljer en väl kyld, lokal öl (3 sorter finnes, inklusive blåbärsöl), njuter

Apollo

Foto: Mikael Ramnerö

den i skuggan och sparkar av oss till barfota. Jätteskönt. **Bred trollslända** håller till även här. Utsikten är fullständigt magnifik härifrån. Vi kan bara njuta och sedan sakta vandra nedåt och rulla hem till hotel central i **Barège**.

Kvällens middag börjar med en kall gazpacho med krutonger, sedan konfiterat anklår och creme brulee som avslutning. Ingen dålig middag idag heller.

Torsdag 11 juli

Sol och klar himmel för 2.a morgonen i rad. Kör via **Luz Saint Sauveur** genom **Gavarnie** och upp till **Col de Tentes** (2.208 m.ö.h). Det är inte mycket som flyger när vi börjar vandringen, men så småningom är det en del mörka **ringlets** längs leden. De är först hopplösa att komma nära eller ens att få se sitta still, men när vi kommer till en öppnare yta, är det flera som sitter stilla tillräckligt för att vi ska få se dem ordentligt och fotografera. Det är **Lefébvre's Ringle** för hela slanten! De flesta fräscha och fina också. Det blir även en hel del bilder vilket man inte kunde tro några minuter tidigare. Vi fortsätter att botanisera bland åtskilliga **ringlets** som flyger här, men de är alla mörka och i samma storlek och ser ut att vara **Lefébvre's** allihop. Bland blommande växter märks **Dusky Cranesbill**, Där stigningen planar ut öppnar sig en vidunderlig utsikt västerut in över spanska sidan, här är lite frodigare.

Pyrenean/Gavarnie Burnet Moth

Foto: Leif Lagerstedt

Vi botaniserar runt lite och hittar en del intressanta växter. **Mountain Sheep's bit**, lila, små **Pink Rock Jasmine** (*Anrosace carnea*), **Cushion Bedstraw** (*Galium caespitosum*), m.m. Uppe i slutningen sjunger en **alpjärnspärv** - två ex ses en bit upp - en och annan **gåsgam** seglar förbi, miljön ser egentligen tillräckligt bra ut för **murkrypare**, med släta lodräta klippbrantsytor, men enligt uppgift ska de vara ännu högre upp. En **bastardsvärmare** tilldrar sig vår uppmärksamhet och efter att ha setts vid flera tillfällen blir den äntligen samarbetsvillig och kan dokumenteras som en **Pyrenean/Gavarnie Burnet Moth** (*Zygaena antillides*). Den har inringade fläckar som *Zygaena carneolica*, men dessutom ett rött band över kroppen. Den leder oss ner i en svacka där det är soligt och lä så vi slår oss ner för att njuta lite lunch. Här flyger också ett par **väpplingblåvingar** och **Kattunvislare**. En snygg **Moth** med brett orange band över hela ovansidan har inget engelskt eller svenskt namn men heter på latin *Psodos quadrifaria*. Små, gråaktigt, lite glänsande, trekantiga Moth ses återkommande, men återstår att artbestämmas.

En ljus **fjäril** kommer flygande och det ser först ut som en **vittfjäril**, men när den sätter sig visar det sig vara en **höfjäril** - **Mountain Clouded Yellow** (*Colias phicomone*). I samma veva flyger helt oväntat en **Cleopatra** förbi. **Shepherd's Fritillary** flyger också omkring här och dokumenteras även på bild. Vi går stigen lite ner mot spanska sidan, som också är en del av pilgrimsleden till **Santiago de Compostela** får vi reda på. Här blommar också **Edelweiss** i ett blygsamt litet stånd. När vi börjar gå tillbaka

tittar vi runt lite extra runt en större snöfläck i slutningen. En vit fjäril kommer flygande och det ser faktiskt ut som en **Peak White**! Nej, men kan det verkligen? Vi tvivlar en stund, men jo! men det stämmer! Alla karaktärer är där! Otroligt! Denna svåra art som vi letat efter så många gånger. Den fladdrar runt ganska länge och vi tar massor med bilder så den blir väl dokumenterad. Sitter faktiskt återkommande inom ett tämligen begränsat område också. Jude berättar hon bara ser den här fjärilen max 1-2 gånger per år om ens det, vissa år inte alls. **Gåsgamar** kommer glidande genom passet på riktigt låg höjd flera gånger så vi får bra bildchanser, även **hämplingar** då och då.

Nässelfjäril, tistelfjäril, Makaon och en **Amiral** flyger förbi här uppe och även en **ekspinnare** (!).

En liten sjö och en våtmark lockar flera **breda trollsländor** och resans första **blå jungfruslända**. En riktigt härlig miljö där det är härligt att vara, även om det inte flyger så många fjärilar här. Här blommar blå **gentianor** längs stigen; **Southern Gentian** (*Gentiana alpina*), vita, små blommor solitärt - **Pyrenean buttercup** (*Ranunculus pyrenaicus*).

Vi stannar på väg ner nedanför campingplatsen vid en blommande äng. Här flyger en hel del fjärilar. **Apollo** kommer förbi några gånger, men sätter sig inte synligt. **Pärilgräs-, kamgräs-, älggräspärlemor-, violett kantad guldvinge**, m.m. Snygga **Purple-shot Copper** och en ny **bastardsvärmare** - **Scotch Slender Burnet** (*Zygaena loti*) bjuder på en del bilder.

Peak White

Foto: Åke Kjellmert

Purple-shot Copper

Foto: Daniel Green

Southern Gentian

Foto: Daniel Green

Pyrenees Brassy Ringlet

Foto: Daniel Green

Trädpiplärka sjunger för första gången på resan och en **gulhämpling** flyger förbi. I bakgrunden ses en del av den magnifika **Cirque de Gavarnie**, en halvcirkelformad klippvägg med drag av naturlig amfiteater. En härlig plats att avsluta dagens fjärilsskådning på. Soligt och varm eftermiddag utan moln inbjuder till en kall öl på hotel-pateon. Kaffe med bakverk från gatans boulangerie väljs av vissa. Middagen utmärks av att någon väljer ankbröst med bärsås, alla får en risotto med 2 sorters ost i.

Fredag 12 juli

Sol och klart ännu en dag. Inte ett moln på himlen. Vi styr upp till **Col de Tourmalet** (2.280) och börjar gå från skidorten längs en bergsslutning. Först är det skuggigt och lite kyligt och ingenting flyger. Men nasala läten från skyn aviserar att några **snöfinkar** kommer flygande och slår till i slutningen ovanför oss. **Gåsgamar** flyger fint över i upp till dussinet. Till vår förvåning går det **lamadjur** på vägen framför oss. När vi kommer till en liten tunnel ser vi en del **gräsfjärilar** flyga och börjar titta lite närmare på dem. Den första som artas är den vanliga **Piedmont Ringlet**. När Micke säger att han sett ringlets med ljusa vingundersidor, fokuserar vi lite till och snart

Zygaena purpuralis

Foto: Daniel Green

Mountain Clouded Yellow

Foto: Mikael Ramnerö

sitter en av dem alldeles framför gruppen och sen är två ex infångade för säker artbestämning. Det visar sig vara **Pyrenees Brassy Ringlet** (*Erebia rondoui*) - en lokal specialitet i dubbel bemärkelse då den inte bara är endemisk utan också upptäckt av fjärils-entusiasten och upptäckaren Rondoui ("El homme des papillons") som ligger begravd på kyrkogården i **Gavarnie** (som vi kört förbi flera gånger).

Vi jobbar en hel del med bilderna och får även bra bildlägen på **Mountain Ringlet** och en fräsch hane **Piedmont Ringlet**. En **blåvinge** ser ut att vara vanlig puktörne trots höjden, **röd gul höfjäril, nässelfjäril, tistelfjäril** flyger också här uppe. När vi känner oss nöjda med fjärilsfotandet och inte hittar några fler arter, sätter vi oss att luncha på de allra bästa baguetter vi fått hittills, med den otroligt smakrika lufttorkade skinkan vi vant oss vid här. Därtill en liten burk tomat och feta-sallad. Det är en hel del **gamar** nere i ravinen under oss, det visar sig att det ligger en död ko där och vi kan räkna 85 **gåsgamar** i den omedelbara omgivningen, **alpråkor** är också nära och väntar på sin tur. När fler **gåsgamar** kommer inseglande över oss är det en adult **lammgam** med dem också. På bilder visar det

sig efter hemkomst att en **grågam** var med och seglade här. **Svarta rödstjärter** håller till vid tunneln och **alpjärnsparv** hörs sjunga. Bland blommande växter märks den lilla nävan **Erodium glandulosum**, som är värdväxt för fjärilen **Spanish Argus**.

På vägen tillbaka sitter en **alpjärnsparv** i vattenstrilet från en liten ledning som ska vattna korna...eller lama-djuren. En partner dyker upp och den ena badar i en naturlig vattenpöl uppströmsidenlillabäcken, så det stänker om det.

Vi byter miljö och åker ner till **Plateau de Bernazou** på andra sidan dalen (med de fina blomsterängarna som vi såg på tisdagen då det var för kallt). Här på lägre höjd är det frodiga ängar och riktigt gott om fjärilar. Förvisso vanliga arter men ändå. **Slättergräsfjärilar**, **kamgräsfjärilar**, **schackbräden**, **ängspärlemor**, **hagtornsfjärilar**, m.m. Uppåt längs en väg med mycket tistlar flyger en del **bastardsvärmare**, både **mindre- och sexfläckad**. Bland åtskilliga **älgräsfjärilar** ser vi även en **Weaver's Fritillary**. **Vitfläckig guldvinge** är alltid trevlig att se. **Ekspinnare**

drar omkring i flera exemplar här. En snygg, gul-svart-randig **blombock** ses och fotas, **fläckig blombock**. Det är också flertalet stora **pärlemorfjärilar** på vingarna, vi fångar en som visar sig vara **hedpärlemorfjäril**, de flesta andra är **ängspärlemor**, någon skogs- hittar vi inte.

Nere vid bäcken är det några fjärilar i en blöt vägkant (**mindre blåvinge**, **ljungblåvinge**, **större tätelsmygare**), men det som tilldrar sig mer intresse är en **tryfjäril**. När den fotats klart rör vi oss vidare upp i det höga längs bäcken. Micke och Åke har redan varit en bit upp i den frodiga slutningen och rapporterat **kartfjäril**, när vi andra kommer upp hittas strax en **aspskimmerfjäril** som posterar toppen av en mindre al, då och då får de sällskap av ytterligare en **aspskimmer**, och ibland jagar den bort andra fjärilar från sitt lilla revir. Tjusigt! Alltid kul att se **skimmerfjärilar**. **Violettekantad guldvinge** sitter fint här också. **Kungstrollslända** har setts flygande flera gånger här och nu sitter dessutom en stilla i gräset en stund. **Kålfjäril** är resans första. (nej de är inte så vanliga i Europa heller längre) Framåt halv fem är vi riktigt möra av hettan och nöjda med fjärilsupplevelsena.

På vägen ner sitter en **häcksparv** på en skorsten i en av småbyarna. Det blir resans enda. Tillbaks i **Barége** passar vi på att köpa lite lokalproducerade korvar, ost och pastis för att ta hem. Sedan vi duschat av oss sätter vi oss för att njuta kall öl och charkuteribricka på hotellets uteplats. Härlig avslappning och njutning. Vi gör listan ute också och flyttar slutligen in i matsalen när solen börjar gå ner. **Tornseglare** svirrar över byn, lite högljuddare än vanligt. Vi är lite för högt annars för att de ska vara riktigt vanliga här, enligt Jude. **klippsvalor** och **hussvalor** är med.

Lördag 13 juli

Uppe för frukost och avfärd i helt rimlig tid kl 9. Bil i 1,5 timmar till **Pau**, där vi ska lyfta mot **Paris** och vidare till **Stockholm**. **Turkduvor** är lite vanligare längs vägen och **ringduva**, **stare**, **brunglada** och en **ormörn** ses också under transfern. En **häcksparv** flyger över just innan vi ska kliva in på flygplatsen **Pau Pyrenees**.

Foto: Daniel Green

Kungstrollslända

Foto: Leif Lagerstedt

Weaver's Fritillary

Foto: Daniel Green

Tryfjäril

Foto: Mikael Ramnerö

Lammgam

Foto: Daniel Green

Gåsgam

Foto: Daniel Green

Resan är ett samarbete mellan
Birdsafarisweden och Karlmark Resor.

Den här grågamen upptäcktes först när bilderna gick igenom hemma vid datorn. En otippad gäst som bara ses ett par gånger per år i området.

www.birdsafarisweden.se
daniel@birdsafari.se
+46 - (0)706-18 43 16

Formgivning: **Max Green Ekelin**
Copyright 2019